

Gemeente Oost Gelre
 T.a.v. mevrouw R. Koers
 Postbus 17
 7130 AA LICHTENVOORDE

VESTIGING
 Doetinchem
 POSTADRES
 Fabriekstraat 19c
 PLACET
 7005 AP Doetinchem
 TELEFOON
 (0314) 36 51 50
 FAX
 (0314) 36 51 77
 E-MAIL
 doetinchem@
 econsultancy.nl
 INTERNET
 econsultancy.nl

Doetinchem, 12 maart 2010

Betreft: **rapportage quickscan flora en fauna**
 Project: **10015106 OGR.G01.ECO1**

Geachte mevrouw Koers,

Hierbij ontvangt u in drievoud de rapportage betreffende de quickscan flora en fauna aan de Lievelderstraat/Lichtenvoordseweg te Groenlo in de gemeente Oost Gelre. Tevens is de factuur meegezonden.

Heeft u nog vragen of opmerkingen naar aanleiding van de rapportage of de uitkomst van het onderzoek, neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groeten,
 Econsultancy

Mw. L. Hunink-Verwoerd,
 projectleider

GEMEENTE OOST GELRE			6
Nr:			
Behand: REO			
Ingek: 15 MAART 2010			
A/B stuk	Werkpr:		
N. reeks	J / N	Ont.bev.	J / N

REKONTO
 15 03 93 997
 ADRES
 Boxmeer
 Doetinchem
 Swalmen
 TELEFOON
 130 382 86
 INTERNET
 NL8050 75 197B01

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

LIEVELDER-
STRAAT/LICHTENVOORDSEWEG

TE GROENLO

GEMEENTE OOST GELRE

Project: OGR.G01.ECO1
Rapportnummer: 10015106
Status: Eindrapportage
Datum: 12 maart 2010
Opdrachtgever: Gemeente Oost Gelre
Postbus 17
7130 AA Lichtenvoorde
Tel. 0544 - 393535
Fax 0544 - 372969
Contactpersoon: Mevr. R. Koers

Uitvoerder: Econsultancy bv
Fabriekstraat 19 C
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Fax 0314 - 365177
Mail Doetinchem@Econsultancy.nl

Opsteller: Mw. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf: *LV*

Kwaliteitscontroleur: Ing. E.R. Witter
Paraaf: *ha*

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING.....	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5.	ONDERZOEKSRISULTATEN.....	3
5.1	Vogels.....	3
5.2	Vleermuizen.....	4
5.3	Overige zoogdieren	5
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	6
5.5	Libellen en vlinders	6
5.6	Vaatplanten.....	6
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	7
6.1	Flora- en faunawet.....	7
6.2	Algemene zorgplicht	9
6.3	Gebiedsbescherming.....	9
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Oost Gelre opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Lievelderstraat/Lichtenvoordseweg te Groenlo in de gemeente Oost Gelre.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek. Het is bij de opdrachtgever niet bekend of er eerder een ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie is uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 6.500 \text{ m}^2$) ligt op de hoek van de Lievelderstraat en Lichtenvoordseweg, circa 400 meter ten zuiden van de kern van Groenlo in de gemeente Oost Gelre. (zie bijlage 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 34 D (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 239.475$, $Y = 450.780$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 239/450.

De onderzoekslocatie betreft twee percelen. Het perceel aan de Lievelderstraat is bebouwd met een woonhuis (nr. 50). De woning heeft een monumentale status en is leegstaand. Het pand is voorzien van een pannendak. Aan de westzijde en noordzijde van de woning is een tuin aanwezig met een gazon, struweel en enkele bomen, waaronder hoge coniferen. Op dit deel van de onderzoekslocatie zijn enkele kleine schuurtjes en volières aanwezig.

Het perceel aan de Lichtenvoordseweg is bebouwd met een voormalig winkelpand en een showroom. De panden zijn in de huidige situatie leegstaand. Het winkelpand is in gebruik geweest ten behoeve van kachelverkoop. Het winkelpand is voorzien van een zolderruimte en een pannendak. De showroom heeft een platdak. Aan de oostzijde van het winkelpand is een parkeerplaats aanwezig. Het noordelijke deel van de onderzoekslocatie bestaat uit tuin, met verschillende borders, gazon en een prieel.

De onderzoekslocatie grenst aan de oostzijde aan de stadsgracht van Groenlo. Dit voormalige verdedigingswerk vormt een groen lint rond de oude kern van Groenlo. Tussen de onderzoekslocatie en de gracht is een verruigde groenstrook met moerascipressen en beuken aanwezig. Aan de westzijde van het winkelpand en is een kantoorpand gevestigd. Aan de oostzijde van de Lievelderweg bevinden zich woonhuizen.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied ligt circa 6 km zuidoostelijk van de onderzoekslocatie en betreft het gebied "Korenburgerveen".

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie ligt niet in of in de nabijheid van een kerngebied, verbindingengebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. De Slinge, die aan de noordzijde langs Groenlo stroomt, is aangewezen als EHS-Natuur. Deze watergang bevindt zich op circa 750 meter afstand van de onderzoekslocatie.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de locatie te herontwikkelen. Er zal een stadsvilla, met naar verwachting 6 appartementen worden gebouwd. Verder komen er 6 patiowoningen. Ten behoeve van de herontwikkeling worden de panden op het zuidoostelijke deel van de onderzoekslocatie gesloopt. De woning op het noordelijke deel van de onderzoekslocatie heeft een monumentale status en blijft derhalve gehandhaafd. Deze woning wordt mogelijk gerenoveerd. Op de onderzoekslocatie zal een aantal bomen worden gekapt.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Gelderland geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 5 maart 2010. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok niet is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels.

Door de aanwezigheid van een grote tuin en een groenstrook langs de stadsgracht is de onderzoekslocatie geschikt voor verschillende broedvogels. Met name in de groenblijvende beplanting, het struweel en in takkenhopen kunnen vogels broedgelegenheid vinden. Hierbij gaat het om soorten als zanglijster, merel, roodborst, winterkoning, vink, heggemus, houtduif en zwartkop. Tijdens het veldbezoek is een nestrest van een winterkoning in het prieel aangetroffen. Aan de schuurtjes zijn nestkastjes aanwezig voor mezensoorten. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op spechtenholtes; deze zijn niet aangetroffen. Het gazon op de onderzoekslocatie vormt een geschikt foerageerhabitat voor groene specht. In de kruinen van de bladverliezende bomen zijn geen nestresten, van bijvoorbeeld ekster, aangetroffen.

Van enkele vogelsoorten zijn de nestplaatsen ook buiten het broedseizoen beschermd. Hiervan zijn huismus en sperwer soorten die van de onderzoekslocatie gebruik zouden kunnen maken. Voor huismus zijn echter geen broedmogelijkheden geconstateerd. De soort maakt gebruik van gebouwen, waarbij vooral gebruik wordt gemaakt van ruimtes onder dakpannen. Tijdens inspectie van de bebouwing en het dak is beoordeeld dat de bebouwing op de onderzoekslocatie geen geschikte verblijfplaatsen voor huismus herbergt. Opgemerkt wordt dat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden, waardoor geen harde uitspraken kunnen worden gedaan over de daadwerkelijke aanwezigheid van broedgevallen tijdens het broedseizoen. Doordat er tijdens het veldbezoek geen blad aan de bomen aanwezig was, konden nestresten wel goed worden waargenomen.

In Groenlo zijn diverse waarnemingen van sperwer bekend. In het midden en oosten van Nederland komt sperwer het meest voor (SOVON, 2002). Sperwers leven van kleine vogels en komen daarom ook binnen de bebouwde kom voor. Nestplaatsen zijn te vinden op ongestoorde plaatsen, veelal in aaneengesloten dichte bosschages. Gelet op het habitat op de onderzoekslocatie is het niet op voorhand uitgesloten dat sperwer van de onderzoekslocatie gebruik maakt als broedlocatie.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Ransuilen komen binnen de bebouwde kom voor en gebruiken in de winterperiode ieder jaar dezelfde bomen als vaste slaapplaats. De coniferen op de onderzoekslocatie zijn daarvoor potentieel geschikt. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen braakballen of uitwerpselen van ransuil aangetroffen. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn, binnen een straal van 2 kilometer, geen waarnemingen van ransuil bekend op Waarneming.nl. Gelet op het ontbreken van sporen tijdens het veldbezoek wordt het niet verwacht dat ransuil van de onderzoekslocatie gebruik maakt als slaapplaats. Broedplaatsen van ransuil in de sparren op de onderzoekslocatie zijn echter niet op voorhand uit te sluiten.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (*Limpens et al 2009*) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, Bechstein's vleermuis, baardvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Het winkelpand op de onderzoekslocatie is voorzien van betimmeringen langs dakranden. Deze betimmeringen zijn tijdens het veldbezoek met behulp van een endoscoop nader onderzocht. Het is mogelijk dat vleermuizen van de ruimtes achter de betimmeringen gebruik maken als vaste rust- of verblijfplaats. Vanuit de ruimtes achter de betimmeringen hebben vleermuizen echter geen mogelijkheid om in een spouwruimte te komen. Hieruit kan worden opgemaakt dat het pand geschikt is als zomerverblijf voor gewone dwergvleermuis en mogelijk laatvlieger. Voor de overige functies als kraamverblijf of winterverblijf is het pand niet geschikt, hiervoor is de ruimte achter de betimmering onvoldoende geschikt. De zolder boven het winkelpand kon wegens instortingsgevaar niet worden betreden. Het wordt niet verwacht dat de zolderruimte in gebruik is als vaste rust- of verblijfplaats door vleermuizen.

De showroom op de onderzoekslocatie is voorzien van een plat dak. Rond de dakrand zijn geen betimmeringen aanwezig waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. Ook zijn geen openingen aanwezig die toegang bieden tot een spouwruimte. Derhalve is de showroom ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Woonhuis nr. 50 is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Het pand heeft

geen toegankelijke ruimtes achter betimmeringen. Er zijn geen toegankelijke spouwruimtes waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. De zolderruimte is voor vleermuizen niet toegankelijk.

In de bomen op de onderzoekslocatie zijn geen holtes aangetroffen waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken om te verblijven.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Naast de onderzoekslocatie bevindt zich een kantoorpand. Dit kantoorpand zit voor een deel aan de showroom vast gebouwd. Het wordt niet verwacht dat zich in het naastgelegen pand vleermuizen bevinden die kunnen worden door sloopwerkzaamheden.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat, zeker worden gebruikt door in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. Het is in de huidige situatie niet bekend welke bomen er op het terrein precies verwijderd zullen worden, maar het is van belang dat structuren zoveel mogelijk gehandhaafd blijven. Om wezenlijke aantasting van foerageergebied te voorkomen wordt geadviseerd om de groenstrook langs de gracht in ieder geval te handhaven. Deze groenstrook maakt onderdeel uit van een "groen lint" dat wordt gevormd door de gracht en de omliggende beplanting. In de directe omgeving is eveneens geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Ook met betrekking tot vliegroutes wordt geadviseerd de bomen langs de gracht te handhaven. In hoeverre de bomen het leidende element vormen is vooralsnog niet te bepalen. Mogelijk dat de gracht zelf voorziet in een vliegroute voor vleermuizen.

5.3 Overige zoogdieren

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor verscheidene grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om soorten als egel, rosse woelmuis en bosmuis. Door de aanwezigheid van een verruigde tuin met struweel en takkenhopen zijn er op de onderzoekslocatie voor zoogdieren tal van plekken om te schuilen. Voor de te verwachten voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij versterking niet noodzakelijk is.

Voor eekhoorn en steenmarter geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. Tijdens het veldbezoek zijn in woonhuis nr. 50 aan de Lievevelderstraat sporen van steenmarter aangetroffen. Op de eerste verdieping zijn in elke kamer verspreid liggende uitwerpselen en latrines gevonden. Gelet op de verspreiding van de uitwerpselen, wordt aangenomen dat het om ouderdieren met jongen gaat. Van verse sporen is echter geen sprake. Mogelijk heeft steenmarter afgelopen voorjaarsseizoen een kraamverblijf in de woning gehad. Ook in het winkelpand en in de showroom zijn enkele uitwerpselen aangetroffen. Op de zolder boven het winkelpand is eveneens een latrine aangetroffen. In de showroom kan steenmarter van de ruimte boven het systeemplafond gebruik maken. In hoeverre steenmarter op dit moment van de onderzoekslocatie gebruik maakt, is niet te zeggen.

De hoge coniferen zijn potentieel geschikt voor eekhoorn. Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoornnesten aangetroffen, de bomen waren echter moeilijk te onderzoeken. Nesten van eekhoorn zijn alleen beschermd als ze ook daadwerkelijk in gebruik zijn. Eekhoorn is op de onderzoekslocatie niet vastgesteld, maar de aanwezigheid van nestplaatsen is niet geheel uit te sluiten.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens gegevens van RAVON en Provincie Gelderland (Atlas reptielen en amfibieën 1985-2005) zijn in het kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, de volgende soorten waargenomen: gewone pad, groene kikker (onbepaald) en bruine kikker.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt landhabitat voor bovenstaande algemeen voorkomende amfibieënsoorten. De gracht die zich aan de oostzijde van de onderzoekslocatie bevindt kan onderkomen bieden aan beide soorten. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen waarnemingen van reptielen bekend.

5.5 Libellen en vlinders

Voor libellen geldt dat ze geschikt water nodig hebben ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan op de onderzoekslocatie kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen. In de naastgelegen gracht worden, op basis van het aanwezige habitat, geen beschermde soorten verwacht.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is niet te verwachten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Volgens de Atlas van de flora van Oost Gelderland (*Te Linde, 2003*) zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie de volgende beschermde soorten waargenomen; grasklokje en gewone vogelmelk. Beide soorten komen in de Achterhoek relatief algemeen voor. Gewone vogelmelk is voornamelijk op matig voedselrijke gronden te vinden en het grasklokje in droge graslanden en bermen. Voor beide soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Mogelijk komt gewone vogelmelk op de onderzoekslocatie voor. Tijdens het veldbezoek, dat buiten het groeiseizoen heeft plaatsgevonden, zijn geen beschermde planten waargenomen. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten, waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen. Hierin worden vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt op deze soorten.

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er overtredingen ten aanzien van broedvogels te verwachten. Ten aanzien van vleermuizen en steenmarter zijn overtredingen niet uit te sluiten. Voor eekhoorn geldt dat door zorgvuldig handelen overtredingen kunnen worden voorkomen. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (*Dienst Regelingen, 25 augustus 2009*). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden. Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

Ontheffingen op verbodsbepalingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. Dergelijke maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Gelet op het habitat op de onderzoekslocatie is het niet op voorhand uitgesloten dat sperwer en ransuil van de onderzoekslocatie gebruik maken als broedlocatie. Door middel van aanvullend onderzoek tijdens het broedseizoen kan de aanwezigheid van broedlocaties van deze soorten worden uitgesloten.

Voor de overige te verwachten broedvogels geldt dat, indien de beplanting en de bebouwing buiten het broedseizoen wordt verwijderd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Globaal wordt voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus aangehouden. Er wordt echter in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden en het ongeschikt maken voor broedvogels voor aanvang van het broedseizoen, kan voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen.

De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven. Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. Dergelijke maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Verblijfplaatsen

Het is mogelijk dat vleermuizen van de ruimtes achter de betimmeringen van het winkelpand gebruik maken als zomerverblijf. Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen dient meer uitsluitend te geven over het gebruik van de het winkelpand door vleermuizen. Vervolgens dient vastgesteld te worden of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Steenmarter

In hoeverre steenmarter op dit moment van de onderzoekslocatie gebruik maakt, zal nader onderzocht moeten worden. Steenmarter kent verschillende typen verblijfplaatsen als dagrustplaats en kraamverblijf. Door het uitvoeren van aanvullend onderzoek kan worden beoordeeld welke functie het gebouw voor steenmarter heeft. Indien blijkt dat de steenmarter nog van de onderzoekslocatie gebruik maakt dient er mogelijk een ontheffing dienen te worden aangevraagd of het verlies van de verblijfplaats dient te worden gemitigeerd.

Eekhoorn

Eekhoorn is op de onderzoekslocatie niet vastgesteld, maar de aanwezigheid van nestplaatsen is niet geheel uit te sluiten. Door zorgvuldig handelen kunnen overtredingen van de Flora- en faunawet worden voorkomen. Om te voorkomen dat er toch door eekhoorn in gebruik zijnde nesten worden beschadigd of verwijderd, wordt geadviseerd de bomen in de periode van half september tot half november te kappen. De voortplantingsperiode van de eekhoorn begint al in december. In maart en juli worden de jongen geboren die vervolgens 10 weken worden gezoogd. In de winterperiode maakt de eekhoorn meerdere nesten en is de eekhoorn gevoelig voor verstoring vanwege het verlies van een veilige schuilplaats en het verlies van de wintervoorraad die verstopt is in de nabijheid van de winterverblijven. Indien niet kan worden voldaan aan zorgvuldig handelen, zal aanvullend onderzoek uitsluitel moeten geven over de aanwezigheid van nestplaatsen van eekhoorn.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor de meeste te verwachten grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht, dient rekening gehouden te worden met kleine zoogdieren en amfibieën. Tijdens het verwijderen van struweel en takkenhopen moeten de dieren de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Voor de EHS geldt geen externe werking. Aangezien de onderzoekslocatie niet binnen de grenzen van de EHS ligt is aantasting niet aan de orde. Externe werking op de Natura 2000-gebieden zijn door de aard van de ingreep, de afstand tot de gebieden en de ligging binnen de bebouwde kom niet aan de orde.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Gemeente Oost Gelre een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Lievelderstraat/Lichtenvoordseweg te Groenlo in de gemeente Oost Gelre.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens de locatie te herontwikkelen. Er zal een stadsvilla, met naar verwachting 6 appartementen worden gebouwd. Verder komen er 6 patiowoningen. Ten behoeve van de herontwikkeling worden de panden op het zuidoostelijke deel van de onderzoekslocatie gesloopt. De woning op het noordelijke deel van de onderzoekslocatie heeft een monumentale status en blijft derhalve gehandhaafd. Deze woning wordt mogelijk gerenoveerd. Op de onderzoekslocatie zal een aantal bomen worden gekapt.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Door de aanwezigheid van een grote tuin en een groenstrook langs de stadsgracht is de onderzoekslocatie geschikt voor verschillende broedvogels. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op spechtenholtes; deze zijn niet aangetroffen. Mogelijk maken sperwer en ransuil van de onderzoekslocatie gebruik als broedplaats. Van deze soorten zijn de nestplaatsen jaarrond beschermd. Gelet op het ontbreken van sporen tijdens het veldbezoek wordt het niet verwacht dat ransuil van de bomen op de onderzoekslocatie gebruik maakt als slaapplek. Het is mogelijk dat vleermuizen van de ruimtes achter de betimmeringen van het winkelpand gebruik maken als zomerverblijf. De overige bebouwing is voor vleermuizen ongeschikt. In de bebouwing op de onderzoekslocatie zijn sporen aangetroffen van een verblijfplaats van steenmarter. Met name in woonhuis nr. 50 aan de Lievelderstraat zijn diverse latrines waargenomen. Verse sporen zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Eekhoorn is op de onderzoekslocatie niet vastgesteld, maar de aanwezigheid van nestplaatsen is niet geheel uit te sluiten. Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Over het algemeen kan schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren.

Door zorgvuldig handelen kunnen overtredingen van de Flora- en faunawet ten aanzien van eekhoorn worden voorkomen. Om te voorkomen dat er door eekhoorn in gebruik zijnde nesten worden beschadigd of verwijderd, wordt geadviseerd, indien de bomen worden gekapt, dat in de periode van half september tot half november uit te voeren.

Bij het realiseren van de plannen zal aan de algemene zorgplicht moeten worden voldaan. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. In dit geval betekent dat er rekening met amfibieën en kleine zoogdieren gehouden moet worden wanneer materialen en houtstapels worden verwijderd. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbesteding van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek

Het kan niet op voorhand worden uitgesloten dat vleermuizen gebruik maken van de bebouwing op de onderzoekslocatie. Door de uitvoering van nader onderzoek binnen het geschikte seizoen kan dit worden vastgesteld.

Het gebruik van de onderzoekslocatie door steenmarter zal nader onderzocht moeten worden in het daarvoor geschikte seizoen.

Gelet op het habitat op de onderzoekslocatie is het niet op voorhand uitgesloten dat sperwer en of ransuil van de onderzoekslocatie gebruik maakt als broedlocatie. Door middel van aanvullend onderzoek tijdens het broedseizoen kan de aanwezigheid van een broedlocatie deze soorten worden uitgesloten.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c:

Steenmarter

Indien de steenmarter van de onderzoekslocatie gebruik maakt dient er mogelijk een ontheffing dienen te worden aangevraagd of het verlies van de verblijfplaats dient te worden gemitigeerd.

Vleermuizen en broedvogels

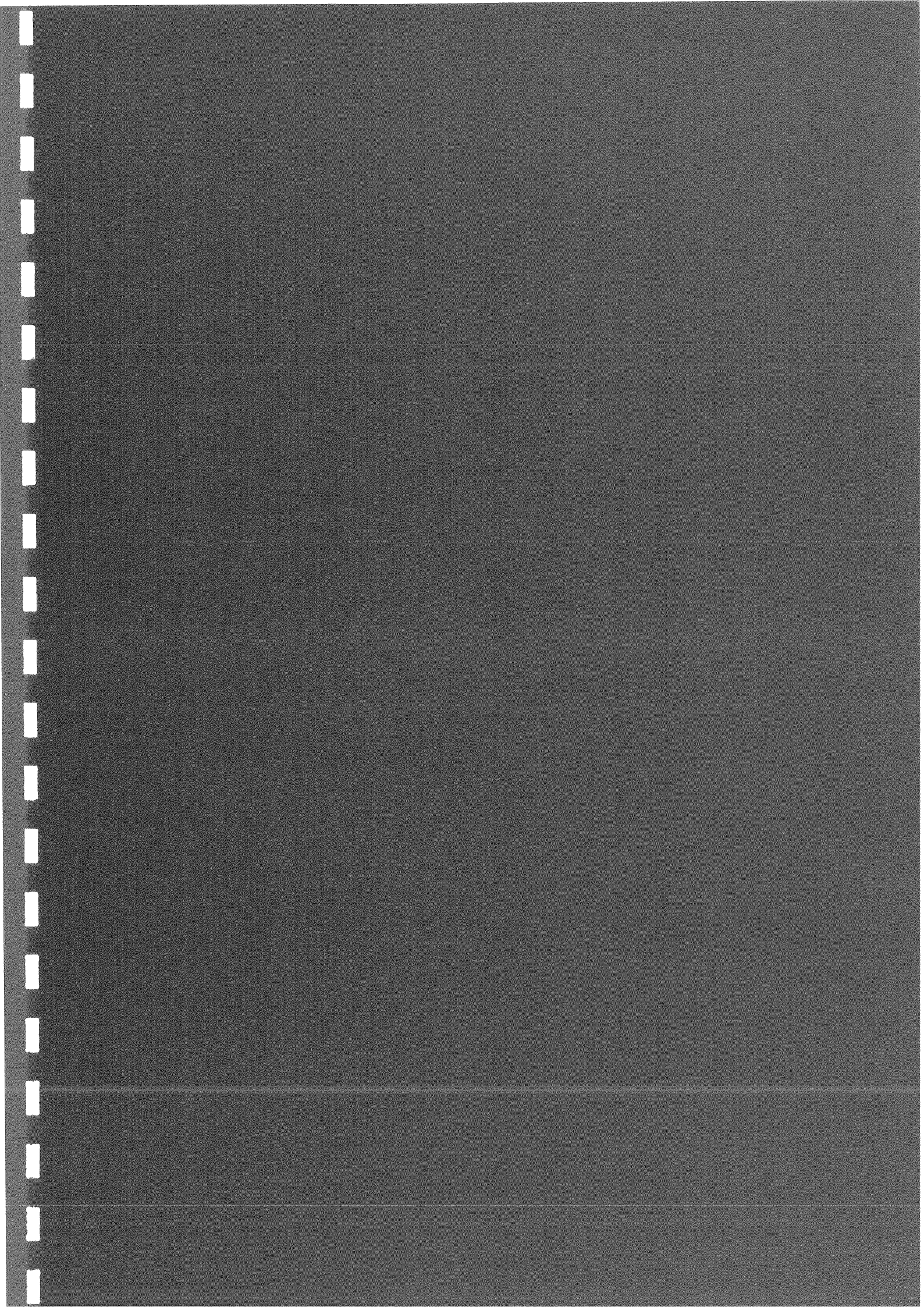
Indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat zich op de onderzoekslocatie een vaste rust- of verblijfplaats bevindt, treden er door de voorgenomen sloop mogelijk overtredingen op ten aanzien van de Flora- en faunawet. Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

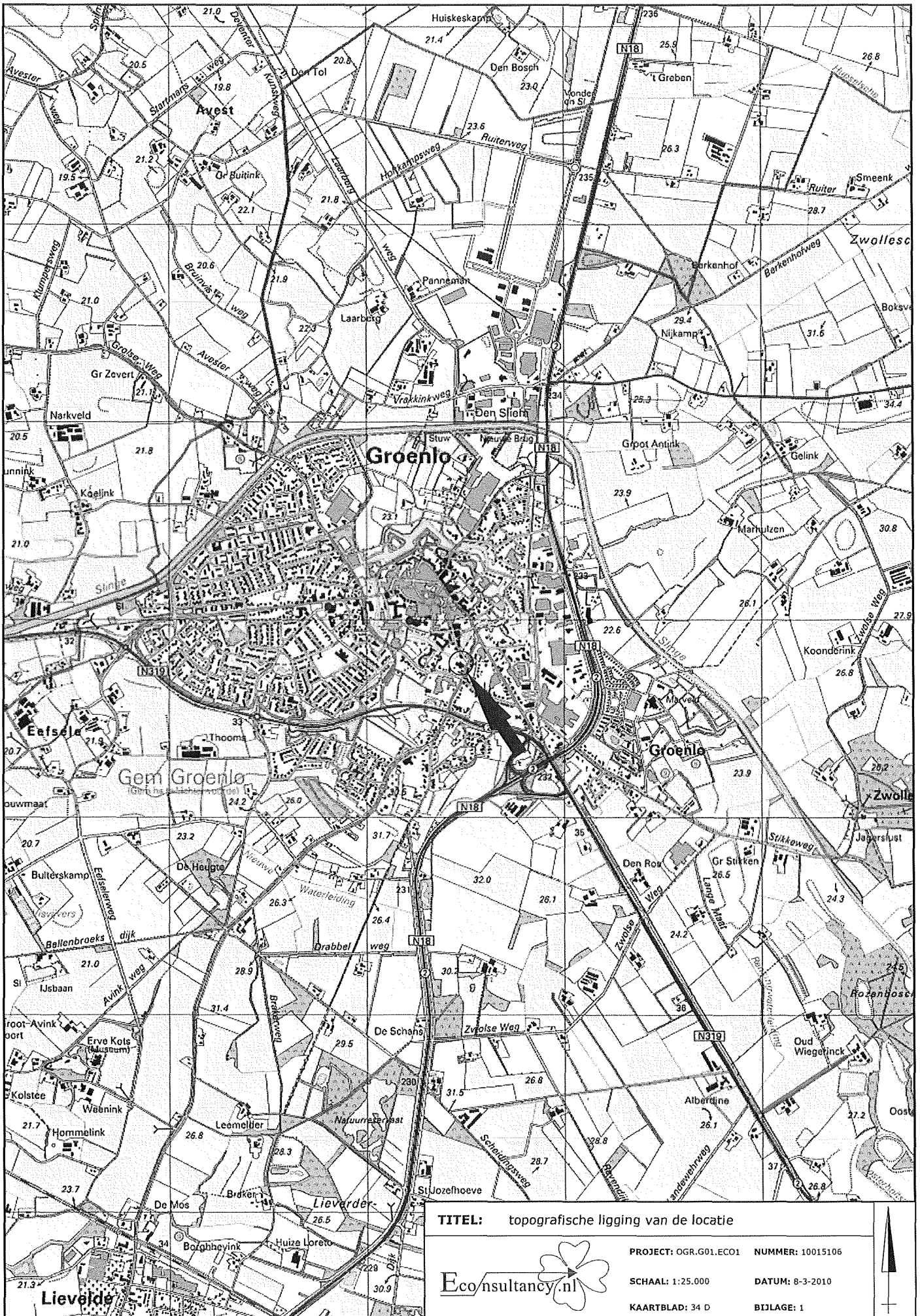
Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

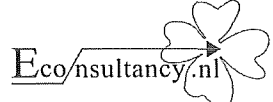
Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee	ontheffing niet mogelijk	het verwijderen van nestgelegenheden dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd
	jaarrond beschermd	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar broedplaats sperwer
Vleermuizen	verblijfplaatsen	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek zomerverblijfplaats vleermuizen in winkel-pand
	foerageergebied	nee	nee	nee	groenstrook langs de gracht handhaven
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	ja	mogelijk	nader onderzoek steenmarter, voor de overige soorten aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		ja	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

Econsultancy
Doetinchem, 12 maart 2010

TITEL: topografische ligging van de locatie

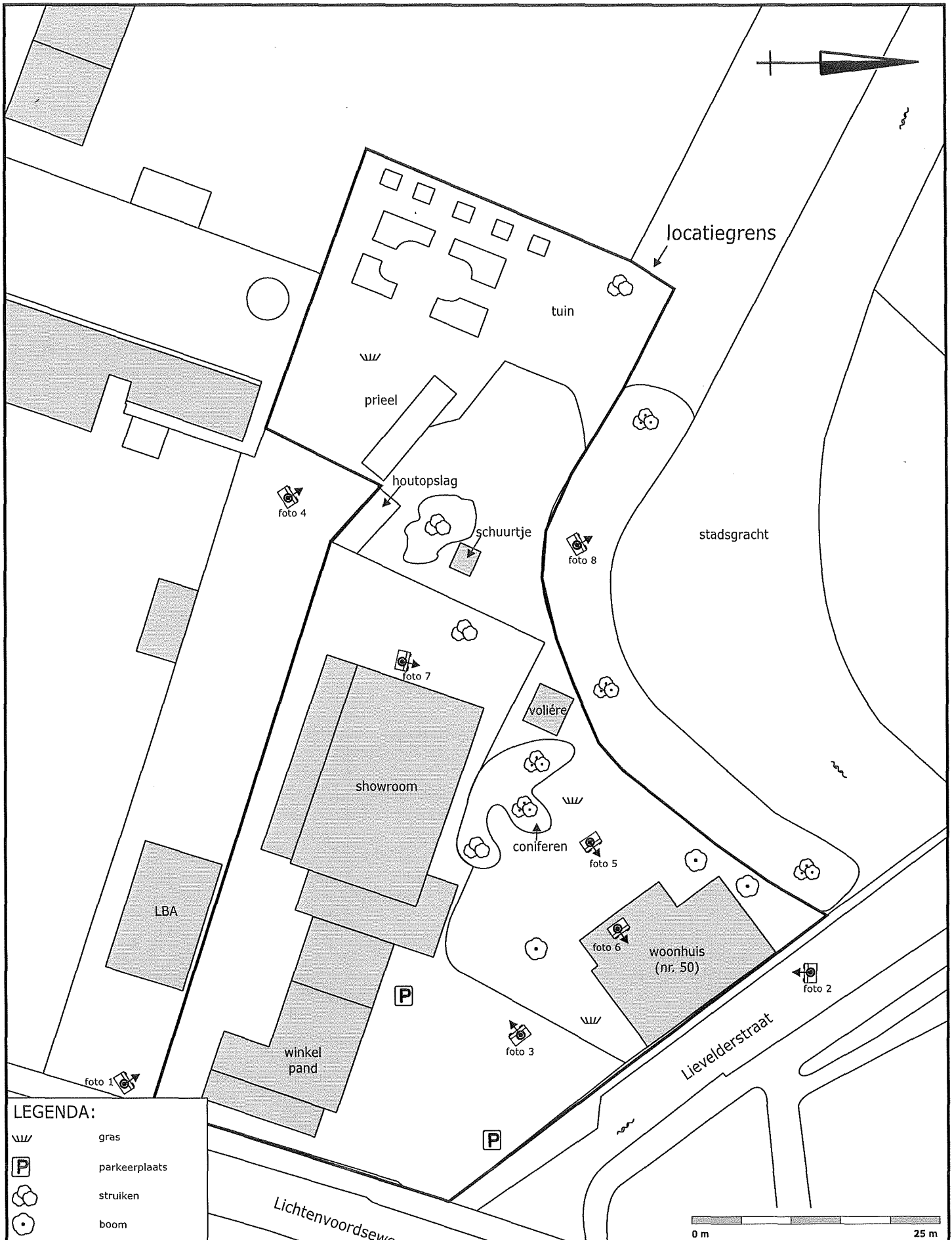
PROJECT: OGR.G01.EC01 NUMMER: 10015106

SCHAAL: 1:25.000 DATUM: 8-3-2010

KAARTBLAD: 34 D

BIJLAGE: 1

- LEGENDA:**
- gras
 - parkeerplaats
 - struiken
 - boom
 - bos
 - water
 - bebouwing
 - standplaats + richting fotoname

TITEL: locatieschets	A4
PROJECT: OGR.G01.ECO	NUMMER: 10015106
SCHAAL: 1:500	DATUM: 10-03-2010
GETEKEND: SCa	BIJLAGE: 2a

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Zuidzijde winkelpand Lichtenvoordseweg.

Foto 2. Woning aan de Lievevelderstraat 50.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Ingang showroom.

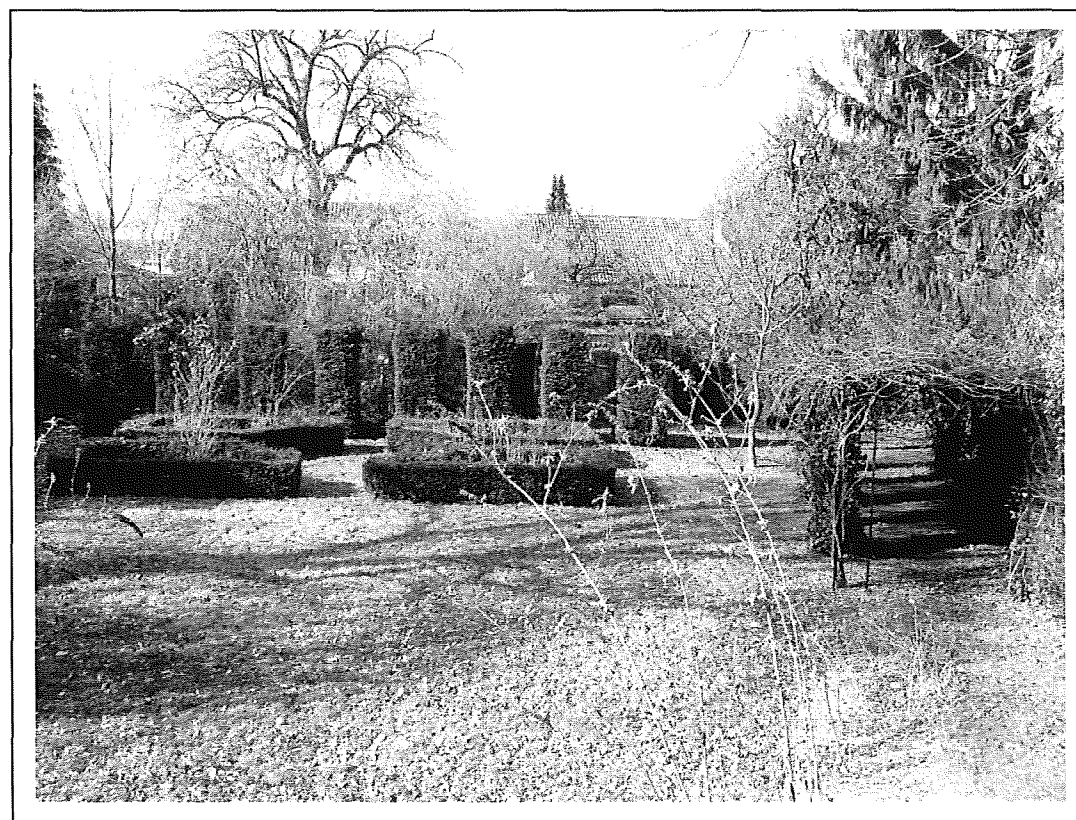

Foto 4. Tuin noordelijk op de onderzoekslocatie.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. Achterzijde woning aan de Lievelderstraat 50.

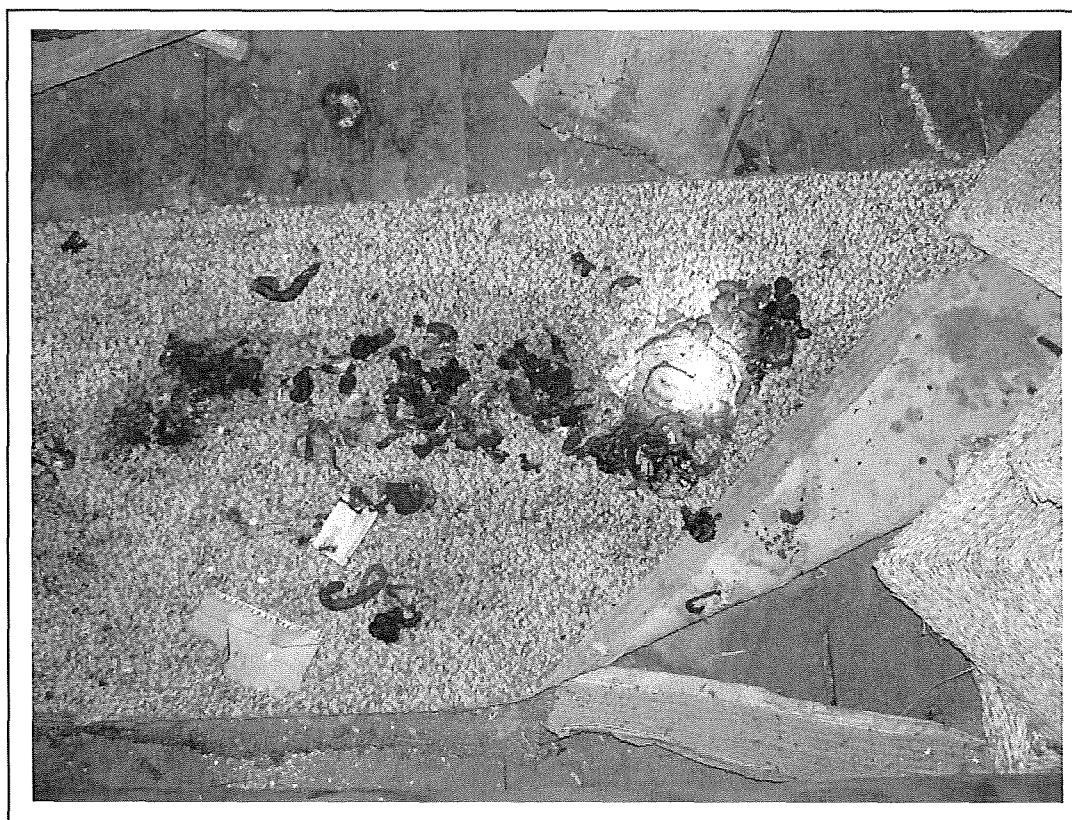

Foto 6. Uitwerpselen steenmarter woning Lievelderstaat 50.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 7. Begroeiing en schuurtjes op noordoostelijke deel van de onderzoekslocatie.

Foto 8. Gracht en bomen langs de oostzijde van de onderzoekslocatie.

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.

Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.

Lange, L., Twisk, P., Winden, A. van, Diepenbeek, A. van 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming 2003, 2de druk, Utrecht.

Te Linde, B. en van den Berg L.J., 2003, Atlas van de flora van Oost Gelderland, Stichting de Maandag, Ruurlo.

SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Spitzen - van der Sluijs, A.M., G.W. Willink, R. Cremers, F.G.W.A. Ottburg, R.J. de Boer, P.M.L., Pfaff, W.W. de Wild, D.J. Stronks, R.J.H. Schröder, M.T. de Vos, D. M. Soes, P. Frigge & P.J.H. Struijk, 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985 - 2005. Stichting RAVON, Nijmegen.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

www.minlnv.nl (natuurwetgeving)

www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)

www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)

www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)

www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)

www.atlasgroengelderland.nl

www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde "nee, tenzij..." principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn ("nee"). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden ("tenzij") afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder "activiteiten" worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets'). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmblom, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen "habitatrichtlijngebied" en "vogelrichtlijngebied" komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.